

methodological aspects of audit of integrated reporting of enterprise. *Zeszyty naukowe wyższej szkoły technicznej w Katowicach. Wyższej Szkoły Technicznej w Katowicach*. 2021. NR 14. s. 153-164. URL: <http://www.wydawnictwo.wst.pl/uploads/files/b0476ba555cceaad5a41dfab07ee2f39.pdf>

УДК 657.1

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ КРЕДИТНИХ ОПЕРАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Божко Я.Ю., здоб. вищ. осв. ОС «бакалавр»
Науковий керівник – канд. екон. наук, **Л.О. Кирильєва**
Державний біотехнологічний університет

В умовах глобалізації економіки бухгалтерський облік кредитних операцій повинен бути адаптованим до світових тенденцій задля успішного функціонування підприємств та ефективної співпраці з іноземними партнерами, розширенню свого бізнесу за межі України. Задля цього необхідно вивчати досвід розвинених зарубіжних країн в цьому напрямку, порівнювати його з вітчизняною практикою організації обліку кредитів та операцій з ними, задля запозичення кращих інструментів відображення інформації в реєстрах та звітності.

Облік кредитних операцій регулюється як національними: П(С)БО 11 «Зобов'язання», П(С)БО 31 «Фінансові витрати» та НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [1], так і міжнародними стандартами: МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання», МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи», МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» [2]. Облік кредитних операцій ґрунтується на загальноприйнятих у міжнародній та вітчизняній практиці принципах: обережності, безперервності, періодичності, переваги змісту над формою, автономності. За визначенням Джихарда Вардья, кредитні операції виступають «в якості інвестиційної можливості для покупця, щоб забезпечити майбутній набір грошових потоків для повернення» [3]. З точки зору обліку, вважаємо, що кредити – це зобов'язання в частині поточної заборгованості за отриманими грошовими коштами від банку та за відсотками, відповідно укладеного договору.

Визначено, що поширена класифікаційна ознака в міжнародній практиці та в Україні – це строковість погашення кредитів. В обліковій політиці підприємств відображаються: орієнтовний поріг суттєвості для зобов'язань за кредитами, метод їх оцінки, за якою вартістю вони

будуть погашені. В Угорщині підприємствам дають менше свободи в створенні облікової політики, в якій прописують: порядок проведення інвентаризації зобов'язань, первинні документи для обліку кредитних операцій, а також аналітичні рахунки для їх відображення.

В Україні головними документами, які супроводжують операції з кредитами є: кредитний договір, прибутковий та видатковий касовий ордери, платіжні доручення та первинні документи про використання грошей. У Франції розповсюдженою практикою є складання різноманітних таблиць, таких як: «Таблиця фінансових зобов'язань», «Зобов'язання бухгалтерського Балансу детально», «Строки погашення дебіторської та кредиторської заборгованості».

Зазначимо, що особливості відображення кредитних операцій в обліку зарубіжних країн відзначається тільки в частині використання назв синтетичних рахунків. Так, отримання кредитів та відображення їх в обліку в Німеччині відображається записом: Дт 0630 «Зобов'язання перед кредитними організаціями» та Кт 1000 «Каса». За економічним змістом в Україні складається така ж сама бухгалтерська проводка. Оплата сировини кредитними коштами в Німеччині відображається: Дт «Сировина і матеріали» та Кт «Каса». Нарахування відсотків у Німеччині: Дт «Операційні витрати» та Кт «Відсотки», а у вітчизняній практиці України Дт 951 «Відсотки за кредит» - Кт 684 «Розрахунки за іншими операціями».

В зарубіжних країнах, так і в Україні, інформація про заборгованість за кредитами розкривається в Звіті про фінансовий стан, а витрати за сплаченими відсотками - у Звіті про прибутки та збитки. Також інформація в частині кредитних операцій відображається в Звіті про рух грошових коштів. В Німеччині інформація про кредитні операції може відобразитися в інших формах, які складаються за потребою підприємств [4].

Таким чином, зарубіжний досвід організації обліку кредитних операцій є необхідними умовами для євроінтеграції, збільшення соціальної спрямованості в частині надання відсотків за різними видами кредитів суб'єктами господарювання.

Інформаційні джерела:

1. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. <https://buhgalter911.com/uk/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/>
2. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку. <https://buhgalter911.com/uk/normativnaya-baza/instr-plan-rah/msfo/msbo-1-podannya-1021217.html>
3. Dheeraj Vaidya. Loan. <https://www.wallstreetmojo.com/loan/>
4. Костюченко В. М., Тарабан Н. Г. Конвергенція бухгалтерського обліку і фінансової звітності Німеччини відповідно до МСФЗ 3. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. 2018. С. 1290 - 1297.